

КОРРУПСИЯ ОФАТ АСТ

Дар чаҳони имрӯза ҳодисаҳои зиёде пайдо шудаанд, ки ба пешравию давлату ҷомеа таъсири манфӣ ва ба амалишавии озодонаи ҳуқуқҳои инсон монеаи чиддӣ ворид менамоянд. Яке аз чунин ҳодиса, ки имрӯз ба мушкилии асосии давлату ҳукумат ва кулли мардум табдил ёфтааст, ин коррупсия мебошад. Он ба рушди иқтисодиёт ва некӯахлоқии иҷтимоӣ таъсири манфӣ мерасонад. Мафҳуми коррупсияро имрӯз ҳар кас ба таври худ шарҳ медиҳад. Мафҳуми коррупсия асоси ҳуқуқӣ дошта дар санадҳои байналмилалӣ ва миллӣ қувваи қонунии ҳудро пойдо кардааст. Имрӯз мафҳуми аз ҳама серистеъмоли коррупсия, ин таърифи пешниҳод намудаи Конгресси нӯҳуми СММ мебошад: «Коррупсия сӯиистиғода аз ҳокимияти давлатӣ барои гирифтани ғолида ба мақсадҳои шахсӣ аст». Мафҳуми коррупсия дар қисми 2-юми моддаи 1-и Қонуни ҶТ «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия» қувваи қонунии ҳудро пайдо намудааст, ки мувофиқи он: **коррупсия** – кирдоре (ҳаракат ё беҳаракатие), ки шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробаркардашуда бо истиғода аз мақоми худ ва имкониятҳои он барои ба манфиати худ ё шахсони дигар ғайриқонунӣ ба даст овардани неъматҳои моддию ғайримоддӣ, бартарият ва имтиёзҳои дигар содир менамоянд, инчунин ба ин шахсон ваъда додан, таклиф ё пешкаш намудани ин гуна неъмату бартарият ва имтиёзҳои дигар бо мақсади моилкунӣ ё кадр кардани онҳо барои содир намудани чунин кирдорҳо (ҳаракат ё беҳаракатӣ) ба манфиати шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ фаҳмида мешавад.

Коррупсия аз он замон арзи ҳастӣ менамояд, ки вазифаи идоракунӣ имконияти ғолидабиниро ба вуҷуд овард. Дар он замон низ коррупсия ба мушкилоти асосии ҷомеа табдил ёфта буд ва онро вобаста ба ҳудуди паҳншудааш ба навъҳои аврупоӣ ғарбӣ, осийӣ, африқоӣ ва америкоӣ тақсим менамуданд.

Имрӯз коррупсия ҷомеаро доғдор намуда, таъсири бади ҳудро ҳамчун офати табиӣ мерасонад. Коррупсия сол то сол ташаккул ва афзоиш ёфта истодааст, ки ин хеле нигаронкунанда мебошад. Мувофиқи маълумоти Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия дар нимсолаи аввали соли ҷорӣ 684 тафтишу санҷишҳо гузаронида шудааст, ки дар натиҷа ба маблағи 146,8 млн. сомонӣ зарари молиявӣ ошкор карда шудааст, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 45,7 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Барои пеши роҳи коррупсияро гирифтани мо бояд дар мактабҳои соатҳои махсус ҷудо намоем ва ба насли наврас оқибатҳои ин амали номатлубро фаҳмонем, зеро баъд аз гузашти солҳо онҳо низ ба сари мансаб меоянд то ки ба ин маҷрои пурталотум ғарқ нагарданд.

Ба кумита ва агентҳои зидди коррупсионӣ дар вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо бояд ҳамкорӣ кард, то сатҳи коррупсия дар ҷумҳурӣ паст гардад. Мо танҳо дар якҷоягӣ бо мақомотҳои ҳифзи ҳуқуқ метавонем пеши роҳи ин маҷрои хатарнокро гирем!

Таҳияи Некрӯзи ФАЙЗИЗОДА,
донишҷӯи курси 1, факултети ҳуқуқшиносӣ